20.05.24 6Б клас Вчитель: Артемюк Н.А.

Тема. Повторення. Додавання і віднімання раціональних чисел Після цього заняття потрібно вміти:

- формулювати правила виконання додавання та віднімання раціональних чисел;
- розв'язувати завдання на дії з додатними та від'ємними числами.

Пригадайте

- Які числа називають раціональними?
- Як виконати додавання та віднімання чисел з однаковими знаками?
- Як виконати додавання та віднімання чисел з різними знаками?

Довідник

Щоб **додати два від'ємних числа**, достатньо додати їхні модулі й перед отриманим числом записати знак «—».

Щоб **додати два числа з різними знаками**, достатньо знайти модулі цих чисел та від більшого з них відняти менший, і перед одержаним результатом записати знак того доданка, модуль якого більший.

Сума двох протилежних чисел дорівнює нулю.

Якщо потрібно додати кілька чисел, серед яких є додатні й від'ємні числа, то можна окремо додати всі додатні числа й окремо — усі від'ємні, а потім до суми додатних чисел додати суму від'ємних.

Щоб від одного числа відняти друге, достатньо до зменшуваного додати число, протилежне від'ємнику a - b = a + (-b)

Щоб **розкрити дужки, перед якими стоїть знак «+»,** потрібно не писати дужки і знак «+», що стоїть перед ними, та записати всі доданки зі своїми знаками.

Щоб розкрити дужки, перед якими стоїть знак «—», потрібно не писати дужки і знак «—», що стоїть перед ними, та записати всі доданки з протилежними знаками.

Виконайте вправи

- https://wordwall.net/uk/resource/28899096
- https://wordwall.net/uk/resource/28214947

Зробіть зарядку для очей

https://drive.google.com/file/d/1ctve7b-oQGMtBbp_pHHA8MGNv5zar3ox/view?usp=drive_link

Розв'язування завдань

Завдання №1

Розкрий дужки й обчисли:

1)
$$7,3 + (3,5 - 6,3);$$
 2) $3,1 - (5,6 - 6,9);$ 3) $1,2 - (-1,3 + 1,5);$ 4) $-(7,4 - 10,8) + 1,3.$ **Розв'язання.**

1)
$$7,3 + (3,5 - 6,3) = 7,3 + 3,5 - 6,3 = (7,3 - 6,3) + 3,5 = 1 + 3,5 = 4,5$$
;

2)
$$3,1-(5,6-6,9)=3,1-5,6+6,9=3,1+6,9-5,6=10-5,6=4,4;$$

3)
$$1,2 - (-1,3 + 1,5) = 1,2 + 1,3 - 1,5 = 2,5 - 1,5 = 1;$$

4)
$$-(7,4-10,8)+1,3=-7,4+(10,8+1,3)=-7,4+12,1=12,1-7,4=4,7.$$

Завдання №2

Розкрий дужки й спрости вираз:

1)
$$0.3 + (a + 1.7)$$
; 2) $(6 - x) + 0.2$; 3) $-(y - 0.3) + 4$; 4) $1.3 - (x + 1.8)$;

Розв'язання.

1)
$$0.3 + (a + 1.7) = 0.3 + a + 1.7 = a + (0.3 + 1.7) = a + 2$$
;

2)
$$(6 - x) + 0.2 = 6 - x + 0.2 = (6 + 0.2) - x = 6.2 - x$$
;

3)
$$-(y - 0.3) + 4 = -y + (0.3 + 4) = -y + 4.3 = 4.3 + (-y) = 4.3 - y$$
;

4)
$$1.3 - (x + 1.8) = 1.3 - x - 1.8 = 1.3 + (-x) + (-1.8) = (1.3 + (-1.8)) + (-x) = -(1.8 - 1.3) + (-x) = -0.5 - x;$$

Завдання №3

Розв'яжіть рівняння: 1) |x| + 3 = 8; 2) |x| - 1,3 = 1,2; 3) |x| - 0,8 = -0,1.

Розв'язання.

$$| x | + 3 = 8;$$
  $| x | -1,3 = 1,2;$ $| x | -0,8 = -0,1;$ $| x | = 8 - 3;$ $| x | = 1,2 + 1,3;$ $| x | = 0,8 - 0,1;$ $| x | = 5;$ $| x | = 2,5;$ $| x | = 2,5;$ $| x | = 0,7;$ $| x | = 0$

Завдання №4

Розкрий дужки й обчисли: 1) $\frac{1}{10} - \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{5}\right)$; 2) $\frac{4}{5} - \left(\frac{1}{10} - \frac{2}{5}\right)$.

Розв'язання.

1)
$$\frac{1}{10} - \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{5}\right) = \frac{1}{10} - \frac{1}{2} + \frac{1}{5} = \frac{1 - 5 + 2}{10} = -\frac{2}{10} = -\frac{1}{5}$$
;

2) 2)
$$\frac{4}{5}$$
 - $\left(\frac{1}{10} - \frac{2}{5}\right) = \frac{4}{5} - \frac{1}{10} + \frac{2}{5} = \frac{8 - 1 + 4}{10} = \frac{11}{10} = \frac{1}{10}$

Поміркуйте

Знайди суму, доданками якої є числа: обернене й протилежне до числа 6,5.

Домашне завдання

Розв'язати завдання №5

Спрости вираз -(a + 9) + (m - 7) - (n - a) і знайди його значення, якщо $a = 2\frac{1}{3}$; m=38; n=22.

Фото домашньої роботи надішліть на HUMAN або на електронну пошту <u>nataliartemiuk.55@gmail.com</u>

Джерело О. Істер Математика, підручник для 6 класу, ч.2. - Київ: "Генеза". – 2023